PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI UDERZENIA Z POWIETRZA DLA BUDYNKU I TERENU MŁODZIEŻOWEGO DOMU KULTURY W ŻYRARDOWIE

Nazwa placówki: Młodzieżowy Dom Kultury w Żyrardowie
Adres: ul. Moniuszki 15, 96-300 Żyrardów
Dyrektor placówki: Sławomir Nalej
Data wprowadzenia procedury: 14.10.2026r.

Celem procedury jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa wychowanków, nauczycieli oraz pracowników placówki w przypadku zaistnienia bezpośredniego zagrożenia atakiem powietrznym z wykorzystaniem dronów, rakiet, samolotów lub innych środków. Procedura określa sposób natychmiastowego reagowania, minimalizowania ryzyka oraz współpracy z odpowiednimi służbami ratowniczymi i organami administracji publicznej.

Procedura obowiązuje:
- wszystkich wychowanków placówki,
- wszystkich nauczycieli,
- pracowników administracji i obsługi placówki,
- dyrektora placówki.

1. Zasady ogólne
1) Placówka tworzy i aktualizuje plan awaryjny co najmniej raz w roku oraz po każdej istotnej zmianie infrastruktury.
2) W każdej sali i pracowni znajduje się plan ewakuacji i miejsce zbiórki do ewakuacji.
3) Prowadzone są regularne ćwiczenia (minimum 2 razy w roku: jedna ewakuacja, jedna akcja „schronienia
w miejscu").
4) Wszystkie drzwi ewakuacyjne i drogi ewakuacyjne muszą być drożne i oznaczone.
5) Dyrektor posiada aktualną listę kontaktów awaryjnych (Policja, OSP, rodzice/opiekunowie, Starostwo Powiatowe w Żyrardowie).

2. Role i odpowiedzialności
1) Dyrektor placówki podejmuje decyzje operacyjne; aktywuje procedury; kontaktuje się ze służbami (Policja, PSP, Wojewoda); informuje organ prowadzący; nadzoruje działania ratunkowe.
2) Nauczyciele wychowawcy odpowiadają za wychowanków swojej Sali: szybkie zebranie listy, sprawdzenie obecności, doprowadzenie wychowanków do wyznaczonego miejsca schronienia/ewakuacji, utrzymanie porządku.
3) Personel administracyjny włącza powiadamianie (system alarmowy), przygotowuje dokumentację (listy obecności).
4) Konserwator/sprzątaczka sprawdza drogi ewakuacyjne, zabezpiecza obiekty techniczne - jeśli to możliwe - bez narażania zdrowia, pomaga przy ewakuacji osób z ograniczoną mobilnością.
5) Osoba odpowiedzialna za łączność (sekretariat) kontaktuje się z rodzicami i służbami, wysyła oficjalne komunikaty (tylko, kiedy sytuacja daje taką możliwość).

3. System alarmowy i sygnały wewnętrzne:
1) Sygnał natychmiastowego zagrożenia: długi sygnał dźwiękowy (np. dzwonek, gwizdek) lub komunikat głosowy.
2) Sygnał próby / ćwiczeń:
W przypadku sygnału alarmowego należy natychmiast zastosować procedurę postępowania w sytuacji zagrożenia z powietrza — wg decyzji dyrektora lub upoważnionej osoby.

4. Procedura — natychmiastowe kroki (bezpośrednie zagrożenie)

A. Jeśli ogłoszono **ZAGROŻENIE** (np. komunikat o ataku z powietrza)
1) Informacja może pochodzić z systemu alarmowania ludności, RCB, Policji, Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej, Urzędu Miasta, Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
2) Po odebraniu sygnału dyrektor lub wyznaczona osoba uruchamia system alarmowy (syrena alarmowa – dźwięk przerywany) lub w sytuacji braku prądu sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego, z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. np.: „Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm Zagrożenie z powietrza! Rozpocząć ewakuację! Proszę kierować się do miejsc schronienia".
3) Nauczyciele natychmiast przerywają zajęcia i dokonują szybkiej oceny listy obecności.
4) Wychowankowie i personel:
a. spokojnie i szybko przechodzą do najbliższego, wcześniej wyznaczonego schronienia (piwnica, pomieszczenie wewnętrzne bez okien, korytarz wewnętrzny) zgodnie z planem: korytarz przed salami.
b. zamykają drzwi i zasłaniają okna,
c. wyłączają źródła sztucznego nawiewu, jeżeli jest to możliwe, ale bez ryzykownych manipulacji przy urządzeniach.
5) Osoby odpowiedzialne zliczają wychowanków i natychmiast zgłaszają wszelkie braki dyrektorowi/sekretariatowi.
6) W każdym skrzydle obiektu są osoby wyznaczone do kierowania czynnościami alarmowymi.
7) Telefoniczne i radiowe łączności krytyczne: sekretariat/koordynator łączy się z numerami alarmowymi i organami (112 / 998 / 997).
8) Schronienia nie należy opuszczać bez oficjalnego komunikatu od dyrektora lub służb ratunkowych.

B. Jeśli doszło do zestrzelenia/uderzenia w rejonie budynku lub bezpośrednie uderzenie
1) Jeżeli w budynku są ranni należy zapewnić pierwszą pomoc, wezwać karetkę.
2) Jeżeli struktura budynku jest zagrożona (dymy, pożar) — dyrektor zarządza
ewakuację zgodnie z planem ewakuacji na wcześniej ustalone miejsce zbiórki poza budynkiem.
3) Podczas ewakuacji należy trzymać się wyznaczonych tras; nie korzystać z telefonów komórkowych, pomagać osobom wymagającym wsparcia.

Procedura dla ataku powietrznego (szczegóły praktyczne)
1) Po sygnale ostrzegającym o ataku powietrznym: natychmiast schronić się w najbezpieczniejszym wyznaczonym miejscu: piwnice, pomieszczenia środkowe bez okien, korytarze wewnętrzne.
2) W sali zajęć: nauczyciel zamyka drzwi, przesuwa dzieci w miejsca z dala od okien (najlepiej przy ścianach wewnętrznych), prosi o przyjęcie pozycji nisko przy podłodze i ciszę (jeśli nie ma możliwości przemieszczenia się do miejsca ewakuacji).
3) Okna i osłony: zasłonić okna zasłonami (np. rolety); jeżeli są otwarte okna — zamknąć je.
4) Wentylacja i klimatyzacja: wyłączyć lokalne systemy wentylacji, jeżeli jest to prosta czynność bez konieczności otwierania paneli i bez narażania się.
5) Po ustaniu bezpośredniego zagrożenia: poczekać na oficjalny komunikat; nie wychodzić na zewnątrz, dopóki odpowiedzialne służby nie potwierdzą bezpieczeństwa.

5. Ewakuacja — zasady ogólne
1) Ewakuacja odbywa się tylko wtedy, jeżeli dyrektor lub służby ratunkowe wydadzą taką decyzję.
2) Należy trzymać się wyznaczonych tras ewakuacyjnych, nie używać windy.
3) Nauczyciel zabiera listę obecności, zamyka salę zajęć (jeżeli to możliwe bez ryzyka) i prowadzi wychowanków spokojnie do miejsca zbiórki.
4) Po dotarciu na miejsce zbiórki odbywa się szybkie sprawdzenie listy obecności;
5) wszelkie braki zgłasza się natychmiast służbom ratunkowym i dyrekcji.
6) Nie wolno udzielać żadnych informacji mediom bez zgody dyrektora.

6. Komunikacja z rodzicami/opiekunami i mediami

1) Komunikacja powinna być: szybka, rzeczowa i oficjalna. W komunikatach należy unikać spekulacji.

2) Kanały: system SMS/telefoniczny, strona www placówki, oficjalny profil placówki w mediach społecznościowych.

3) Wzór krótkiej informacji SMS do rodziców: „Uwaga! Młodzieżowy Dom Kultury w Żyrardowie prowadzi procedurę bezpieczeństwa w związku z występującym zagrożeniem. Wszystkie dzieci są pod opieką. Prosimy nie przyjeżdżać na teren placówki, wkrótce podamy dalsze informacje. Dyrektor."

4) Wzór komunikatu po zdarzeniu (szczegóły): należy krótko opisać: co się stało, stan wychowanków i personelu, informacje o współpracy ze służbami oraz instrukcję dla rodziców (gdzie odbierać dzieci, jakie dokumenty zabrać ze sobą).

7. Opieka medyczna i pomoc psychologiczna

1) Zapewnienie pierwszej pomocy i transportu do szpitali przez służby ratunkowe.

2) Po zdarzeniu należy zorganizować wsparcie psychologiczne dla wychowanków, rodziców i personelu (psycholog, zewnętrzni specjaliści).

3) Zaplanować plan długofalowego wsparcia (terapie grupowe/indywidualne, konsultacje) dla osób, które doświadczyły traumy.

8. Osoby o szczególnych potrzebach

1) Każda osoba z ograniczoną mobilnością ma przypisaną osobę odpowiedzialną (lista w sekretariacie).

2) Przy planowaniu dróg ewakuacyjnych należy uwzględnić dostępność i miejsca ewakuacji dedykowane dla takich osób.

9. Ćwiczenia i szkolenia

1) Plan ćwiczeń:

a. co najmniej 2 ćwiczenia rocznie (1 ewakuacja, 1 schronienie).

b. szkolenia dla personelu z pierwszej pomocy i procedur awaryjnych —minimum raz w roku.

2) Po każdym ćwiczeniu należy przeprowadzić ewaluację. W razie potrzeby należy dokonać aktualizacji procedury.

10. Dokumentacja i materiały obligatoryjne

1) Aktualne plany ewakuacyjne wywieszone na korytarzach i przy wejściach.

2) Lista telefonów alarmowych i listy kontaktów rodziców dostępne w sekretariacie (oraz wydrukowana kopia).

3) Apteczki pierwszej pomocy rozmieszczone we wskazanych miejscach i odpowiednio zaopatrzone.

4) Zapas wody, podstawowych środków higienicznych i koców awaryjnych itp. w wyznaczonym miejscu.

11. Po zdarzeniu — procedury następcze

1) Upewnić się, że służby ratunkowe opuściły teren.

2) Sporządzić listę poszkodowanych, uszkodzeń i zgłoszeń.

3) Zorganizować miejsce i zasady odbioru dzieci przez rodziców (tylko po ich uprzedniej identyfikacji).

4) Współpracować z organami prowadzącymi oraz ratunkowymi.

5) Sporządzić raport formalny — opis zdarzenia, przebiegu reakcji, wnioski, plan naprawczy.

6) W razie potrzeby - aktualizacja procedury na podstawie doświadczeń.

12. Postanowienia końcowe:
1) Procedura wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Dyrektora Młodzieżowego Domu Kultury w Żyrardowie
2) Procedura podlega aktualizacji każdorazowo w przypadku zmiany obowiązujących przepisów prawa lub wydania nowych wytycznych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB).
3) Każdy pracownik placówki zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszą procedurą oraz potwierdzenia tego faktu podpisem .
4) Uczyć wychowanków i kadrę rozpoznawania sygnałów alarmowych, podstawowego zachowania w sytuacjach zagrożenia.
5) Informować rodziców o procedurach ewakuacyjnych w przypadku różnych zagrożeń – folder informacyjny, spotkania z rodzicami.

Wykaz numerów alarmowych:
112 / 998 / 997
+48 46 856 61 00 – Starostwo Powiatowe w Żyrardowie
47 705 82 00 lub 47 705 81 00 – Komenda Powiatowej Policji w Żyrardowie
+48 46 858 19 61 – Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żyrardowie

Sygnały ostrzegania i alarmowania:
Najważniejsze zasady zachowania w przypadku ataku z powietrza:
1. Nie trać czasu na zastanawianie się – jeśli słyszysz niski, jednostajny dźwięk, działaj natychmiast. Dron może znaleźć się nad twoim domem w ciągu pół minuty.
2. Nie nagrywaj zdarzenia – żadne nagranie nie jest warte życia, a odłamki zabijają. Odejdź od okien – szkło staje się śmiertelnym odłamkiem. Najlepiej udać się w głąb budynku.
3. Zasada dwóch ścian – pomiędzy tobą a ulicą powinny być co najmniej dwie ściany nośne. Łazienka bez okien lub korytarz to najlepsze miejsce.
4. Padnij na podłogę i osłoń głowę rękami – odłamki lecą po łuku, a nisko przy ziemi ryzyko jest mniejsze.
5. Na zewnątrz szukaj betonu lub zagłębienia terenu – krzewy czy płot nie dają żadnej ochrony. Jeśli nie ma schronienia, padnij na ziemię.
6. W samochodzie wyłącz światła i silnik, a następnie opuść pojazd – najlepiej ukryć się w podziemnym przejściu lub za betonową osłoną. Brak ruchu i światła zmniejsza ryzyko wykrycia.
7. Zatkaj uszy i otwórz usta – to chroni przed falą uderzeniową, mogącą uszkodzić słuch i płuca.
8. Nie ruszaj się przez minimum 10 minut po eksplozji – cisza po pierwszym uderzeniu bywa pułapką, często następuje kolejny atak.
9. Przekaż wiedzę innym – każda osoba przygotowana to większe szanse przetrwania.
10. W razie znalezienia szczątków drona należy natychmiast poinformować służby i nie zbliżać się do obiektu.